

TORONTALI KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykikindán.

Egyesült „Kikindai Közlöny” és „Felső Torontál”

Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Előfizetési díj:

Póstán küldve, vagy házhoz hordva: Egész évre 14 kor,
Félévre 7 kor. Negyedévre 3 kor. 50 fill.

Egy szám 20 fillér.

Délmagyarországi sportszövetség.

Szeged a legmagyarabb délvidéki város, lángoló hévvel megvalósította Délmagyarország magyar társadalmának magasztos eszméjét a délmagyarországi közművelődési egyesületet.

Az egyesület új életet, erős lelket lehelt a szunyadó Tisza-Maros vidékébe s hivatva lesz az erőket tömörítve a magyar kultúrát az idegen ajkuak között nemzeti alapon terjeszteni.

Szeged derék magyarjai a lélek kultuszának emelték oltárt.

Csodálatos véletlen-e, a magyarok Istene sugalta-e, nem tudjuk, mindenestre a nemzeti eszmék céltudatos térfoglalásának tulajdonítható, hogy e kulturális mozgalommal egyidejűleg bár attól függetlenül a délvidék sport köreiben a test nevelésére irányuló hatalmas intézmény életbeléptetése iránt indult meg nagyszabású mozgalom.

Miként a hús patak erdő mélyén, hegyszakadékokban ismeretlenül fakad, hogy cseppei hajókat hordozzanak a messze idegenben, éppogy nem tudni, honnan támadt a nemes eszme, csak láttuk, hogy csendes felbukkant, hogy később varázsával meghódítsa, erejével egybeforassza és közös nemzeti ideálokért egyesítve e délvidék sportköreit.

Az eszme felmerült, az ige elhangzott: ideje, hogy megvalósítsuk.

Ha a lélek kultusza eltérő jutott, emeljünk egyesült erővel oltárt a test kultuszának is.

A test és lélek kultusza, a test és lélek harmoniája: emberi boldogság.

Ki nem akar boldog lenni?

A délvidék földrajzilag egységes multja közös küzdelmekről, közös dicsőségről regél; népének érdeke, munkássága, életcélja egy: *szolgálni az egységes magyar nemzeti államot!*

Birja-e ezen célt szolgálni nemzedékünk? Alig!

Tanulásban elcsenevészedett, dözsölésben jártas melegágyasvirágként örzött, vagy kávéházakban nagyranőtt, igényeiben szeretlen, életrendjében szeszélyes, testben korhadó, lélekben pusztu-

ló nemzedék nem szolgálhat ily magasztos célt.

Ily feladathoz egyénileg kifogástalan, jellemében sziklakemény testben lélekben edzett *életrevaló középosztályra* van szükségünk.

Ily nemzedéket nevelni nemes hivatása: a sport- és kultur egyesületeknek.

Budapest távol fekszik a délvidéktől; cenztrálisztikus törekvései egészségtelenek és túlzottak. *Vidéki központokra kell törekednünk a sportok művelésében is.* A délvidék sajátos helyzeténél fogva különösen hivatott eme vidék sport céljainak hatalmas fellendítésére.

Ehhez vezető, irányító intézményre van szükség.

Ilyen lesz: a délmagyarországi sportszövetség!

Ezen intézmény hivatva, lesz Bács, Csongrád, Torontál, Csanád, Temes, Arad, és Krassó-Szörény megye sportköreit egyesíteni; e megyék középosztályában a test-edző sportok egyes ágai iránti érdeklődést felkölteni, szakadatlanul ébrentartani és a sportvárosok között barátságos érintkezést közvetíteni. Szellemi vezére lesz az egyleteknek foruma a egyesületek vitás kérdésének; a szunyadó erőket fel fogja serkenteni s a jobb tehetségeket érvényre juttatni.

Dicsérni fog és korholni és támadni, s tekintélye folytán biztosítékot fog nyújtani, a sportágak nemes, céltudatos fejlődésére.

Ezen intézmény megvalósítása: közérdek, mert mindnyájunk közkincsének, az egészség, erő, testi épség, nemes versenység, és egészséges szórakozás ápolására hivatott.

Erőnk, boldogulásunk önmagunkban van!

Mutassuk meg mi délvidékiek, hogy a törökverő végvidékiek, unokáiban természetes érdeklőzőség és életrevalóság lakozik.

Mutassuk meg az országnak, hogy a *„déli magyarországi sport szövetség”,* nem ábránd, hanem testi-lelki szükségünk, megnyilatkozása.

Dr. Dobroszláv Péter.

Vizikerek engedélyezése. A kertészeti érdekében Tallian Béla földművelésügyi miniszter igen czélszerű rendeletet adott

ki a vizikerek engedélyezése tárgyában. Sajnos, hogy ennek a czélszerűségnek a bolgár kertészek látják hasznát, mert első sorban ők Magyarország kertészei. Semmiféle más népe az országnak, még a német sem foglalkozik oly behatóan a kertészettel, nevezetesen konyha-kertészettel, mint a bolgár. Hogy ez a haladatos üzem jól megfizeti a fáradságot, kitetszik abból, hogy a bolgárok egyre jobban előzönlük az országot és mindenütt felállítják jól jövedelmező kertészeti telepeiket. Ilyenformán a miniszter rendelete első sorban rájuk nézve áldásos. A bolgárok kertészetének egyik főkélléke az öntözésre szolgáló vizikerek. Vizjogi törvényünk nem gondoskodik az ideiglenes viziművekről s az eddigi gyakorlat az egy-két évi időtartamra fölállított bolgár-kereket is viziműnek tekintette, melyet csakis hatósági engedély mellett, körülményes és költséges tárgyalások után volt szabad létesíteni.

A földművelésügyi miniszter rendelete most ideiglenes viziműnek nyilvánítja a vizikereket s figyelmezteti a vármegyék alispánjait és a törvényhatósági joggal felruházott városok polgarmestereit, hogy ily művek létesítésére az 1885. évi XXIII. t.-cz. végrehajtási rendeletének 25. szakasza alapján a hatósági szakértő javaslatára helyszíni tárgyalás nélkül ideiglenes engedély adandó és csak az esetben kell az ideiglenes engedély tulajdonosát a végleges engedély utólagos megszerzésére utasítani, ha ennek a hatóság a szakértő javaslat alapján szükségét látja, vagy az összes érdekeltnek is szabályszerűen kézbesítendő engedélyező határozat ellen főlészólamlás történék. Az ideiglenes, valamint a végleges engedélyhez szükséges műszaki adatok a hatósági szakértő fogja a hatóság rendelkezésére bocsátani. Az eljárás költségei csökkentése végett a helyszíni tárgyalás a vizjogi törvény végrehajtási rendeletének 16. szakasza alapján a törvény 177. szakaszában megjelölt elsőfokú hatósági közeg vagy helyben lakó törvényhatósági bizottsági tag elnöklése mellett tartandó s azon a hatósági szakértő jelenléte mellőzendő lesz. Ezáltal tehát a vizikerek fölállítása nem fog azzal a nagy költséggel jární, melyet eddig a műszaki tervek elkészítése és a helyszíni tárgyalás okozott.

Az értékesítés.

(Sz.) Kinöttünk a kis eszmából, azaz végre a magunk kárán megtanultuk, hogy a termelőnek a föld megművelésén és az áldás betakarításán kívül van még más fontos feladata is, ha azt akarja, hogy munkájának megérdemelt jutalmát nyerje. Ez a feladat: a termés feleslegek értékesítése.

Az előtt, sőt még most is, sok me-

zógazda abban a tudatban élt, hogy a gabona-értékesítés a közvetítő kereskedés feladata. Az eladásra szánt termést mielőbb piacra szállítani s eladni a annyira, amennyire megveszik, ebből állott a gazda üzleti politikája és ennek a gyarló, hogy ne mondjuk: együgyű politikának volt aztán az a következménye, hogy a mezőgazdák eladósodtak, a gabona-kereskedők pedig meggazdagodtak.

Hanem hát végre észretértünk és mindinkább belátjuk, hogy a gabona-értékesítés céljából közvetítő kereskedésre nincs szükség, vagyis a mezőgazdának egyszersmind kereskedőnek kell lenni. Nincs ebben semmi boszorkányság; a kereskedés sem nehéz mesterség, csak józan ész kell hozzá, no meg becsületesség is, mert a magyar mezőgazda nem járhat azon az úton, amelyen a csálásból elő kereskedők járnak.

Hogy aztán a mezőgazdák egyénileg vagy egymással társulva, értékesítő-raktárszövetkezetek felállítása útján veszik a kezükbe terményeik értékesítését, az más kérdés, de akár mint járunk el, bizonyos kereskedelmi ismeretek el-sajátítására okvetlenül szükségünk lesz.

Erre azt mondják a kereskedők, azoknak az ismereteknek az elsajátítása nehéz dolog és a az ugynevezett konjunkturákra hivatkoznak. Mik azok a konjunkturák? Őszintén kimondva: csalafintaságok, amelyekkel a kereskedők évszázadokon át amitották a termelőket. Elhíreszteltek például, hogy Mesopotámia miától kezdve Arkádiáig olyan bő termés lesz, hogy az emberek térdig járnak a gabonában, minélfogva nagyon olcsó lesz a buza ára és jól járnak a gazdák, ha a tavalyi ár felét megkaphatják.

Konjunktura igenis van, de a természetes konjunkturák felismeréséhez nem kell nagy tudomány. Mindenki tudja, hogy ha sok vevő jelenik meg a vásáron, akkor a kereskedők rátartósak és ugyancsak drágán sózzák a vevők nyakába portékáikat, ellenben ha rossz a vásár, vagyis kevés a vásárló, minden árunak lemegy az ára. Ezt kereskedői nyelven ekként fejezik ki: a kínálatnak a kereslethez való aránya szabja meg az árakat.

Ezt az elvet a gabona értékesítésére alkalmazva, háromféle konjunktura képzelhető, melynek az árakra való hatása a következő:

nagy kereslet, csekély kínálat = az árak rohamos emelkedése;

mérsékelt kereslet, mérsékelt kínálat = az árak állandósága;

nagy kínálat, csekély kereslet = az árak nagymértvű hanyatlása.

A termelőre nézve az első, a kereskedőre nézve az utóbbi konjunktura kedvező.

Már most az a kérdés: lehet-e a kedvező konjunkturát előidézni? A gabona-kereskedők nagyon értettek hozzá, részint hamis hírek terjesztésével, részint azzal idézték elő a „nagy kínálat és csekély kereslet” konjunkturát, hogy amikor aratás után nagy tömegekben hozták a piacra a gazdák terményeiket, egyszersmind nem vásároltak mindaddig, amíg az árak a nagy kínálat és csekély kereslet következtében a lehető legalsó fokra le nem értek.

Ma már a konjunktura-csinálás a kereskedőkre nézve kissé meg van nehezítve az által, hogy minden ország kormánya hivatalosan közzé teszi az aratás eredményét, minélfogva a lapokból minden ember a világtermés mennyiségét és a kereskedők nem ültethetnek fel senkit azzal, hogy például Amerikában rendkívül gazdag termelés volt, holott nem volt s nincs ok attól félni, hogy amerikai búzával árasztják el a fogyasztó piacokat. Azt is meglehetősen pontos sággal tudjuk már, hogy a föld összes népeinek mennyi a gabonaszükséglete, sőt tudjuk, hogy ha a világon mindenütt jó középtermés volna is, a szükséglet ujig ezt is elfogyasztaná.

Hát a mezőgazdák szabályozhatják-e a konjunkturákat? Igen, sőt még bőtermes esetén is bizonyos ideig a „csekély kínálat és nagy kereslet” konjunkturáját tarthatnák fenn. Ehhez nem kellene egyéb, mint az, hogy valamennyi termelő az aratás után bizonyos ideig tartsa vissza gabonáját, az az ne vigye a piacra.

Ennek a konjunkturának az előidézése azonban nem illenek a becsület és tisztesség útján haladó mezőgazdákhoz, akiknek bizonyosan nem áll szándékukban a fogyasztók kenyerét megdrágítani. Sokáig nem is volnának képesek a termelők gabonájukat visszatarítani, mert pénzre van szükségük, minélfogva senki sem gondol komolyan arra, hogy a kereskedők konjunktura-csinálási önző machinációit a termelők utánozzák.

De annál több joggal s egyszersmind annál könnyebben törekedhetnek a termelők a második helyen említett piaci konjunktura előidézésére, tudniillik arra, hogy a gabonapiacokon mérsékelt kínálat uralkodjék, mi által az árak állandóan bizonyos magasságban maradnak meg s a gyors árhanyatlások esélye nem fenyegeti az eladókat. A termelők nem törekszenek áruzsorára, a helyzetet nem használják ki embertársaik kizsákmányolása céljából, csupán arra törekszenek — és ezt teljes joggal tehetik — hogy illő árakat érjenek el és hogy ne legyenek kitéve a gyakori ingadozások minden előreszámítást halomra döntő esélyeinek.

Miként érhető el azonban a gabonapiacokon állandóan mérsékelt kereslet fentartása? A dolog igen egyszerű. A termelők ne siessnek nyomban az aratás után gabonájukat tömegesen piacra hozni, általában tartózkodjanak a tömeges értékesítéstől, hanem osszák fel az eladásra szánt terményeket akként hogy annak egy-egy részét az év különböző szakáiban, tehát apránként hozzák a piacra. A gabona-értékesítés ezen alapelvét a termelők már világszerre mindenütt kezdik megérteni és alkalmazni; az amerikai farmer ép úgy, mint az orosz paraszt kezdenek már lemondani arról a régi rossz szokásról, hogy nyomban az aratás után a piacra kell dobni minden eladható gabonás el kell adni annyira, amennyire megveszik. Az 1901/2. és 1902/3. évi jó középterméseket már nem követte a szokásos rohamos áresés; a gazdák ezen években ha nem is magas, de tisztességes árakat értek el, amelyek az egész éven át állandóak voltak s az árelhajlás

alig tett ki néhány fillért. Ez már a kedvező konjunktura előidézésére való törekvés eredménye volt és ha a gazdák tovább is ezen az úton haladnának, a közvetítő kereskedők valószínűleg megpukkadnak mérgükben, de a termelők tisztességesen megélnék.

Nem szükséges talán mondani, hogy a kedvező konjunktura előidézéséhez és fentartásához az akaraton és egyetértésen kívül még egyebbre is szükség van, nevezetesen oly intézményekre és be rendezésekre, amelyek lehetővé teszik, hogy a termelő nem egyszerre, s mindjárt aratás után, hanem apránként értékesíthesse gabonáját. Ezekről máskor — nem lehet mindent egyszerre elmondani.

HIREK.

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminister a zombolyai kir. adóhivatalhoz Péter Árpád lugosi adóhivatali segédet ellenőrré, Takács István zombolyai kir. adóhivatali ellenőrt pénzügyi számenlőrré id. minőségben kinevezte.

— **Személyi hír.** Dr. Bartha Ferenc országos képviselő tegnap városunkban időzött.

— **Fényes esküvő.** Dr. Bartha Ferenc országgyűlési képviselő folyó hó 17-én délelőtt vezeti oltárhoz Jung Ferencz takarékpénztári igazgató leányát Jung Ninát. Az esküvőn a helybeli notabilitásokon kívül jelen lesznek Kossuth Ferencz, mint a vőlegény násznagya, Dr. Leugyel Zoltán, Dr. Molnár Akos, Dr. Sebestyén Dénes, Dr. Reich Aladár, Dr. Piehler Győző és Heutaller Lajos országos képviselők, kik valamennyien díszmagyarban jelennek meg.

— **Ipartestületi bál.** A polgár körökben általános közkedveltségnek örvendő ipartestületi bál az idén február hó 6-án fog megtartatni.

— **A szegényház jégverme.** Van a városnak a szegénymenedékházban egy olyan jégverme, melybe 700 kocsi jeget lehet elhelyezni, tehát olyan mennyiséget, mely három évre is elegendő volna az egész város szükségletének fedezésére. Ez a jégverem azonban olyan állapotban van, hogy abban a jég meg nem marad, mert mély és a talajviz a jeget benne elpusztítja. Most, hogy a jégáradás idénye elkövetkezett, felhívjuk az illetékes körök figyelmét a jégverem állapotára.

— **Közgyűlés.** A nagyikindai „Társaskör” f. hó 10-én d. u. 1/3 órakor tartja meg évi rendes közgyűlését az egylet helyiségében, melyre az egylet összes tagjai ezúttal is meghívotnak.

Tárgysorozat. 1.) Elnöki jelentés. 2.) A számvizsgáló bizottság jelentése. 3.) A helyettes igazgató jelentése, melyben az egylet vagyonáról szóló kimutatást mutatja be. 4.) A tisztikar, a választmány tagjai, és a számvizsgáló bizottság megválasztása.

— **A Vörhönnyjárvány,** ez a gyilkos rém mely a gyermekeket a városban metizedelte, hogy a hidegebb időjárás beállottszűnőfélben van, sőt lehet mondani megszünt. — Megkönnyebülten lélegzik fe minden szülő, mert sohasem tudta, mely pillanatban ragadja magával e csunya betegség. Örömmel vettük városunk egyik orvosától, ki a vörheny járvány pusztításának minden tudásával és ügyekezettel állotta útját azon hirt, hogy a járvány megszűnt.

— **Halálozások.** Till János 3. számú gróf Hadik huszárezredbeli nyug. őrmester gyógykovács szilveszter estén 58 éves korában szívszélütés következtében Lovrin községben hirtelen meghalt. Az elhunyt, aki hosszabb ideig szolgált Nagyikindán s a polgárság között is sok ismerőse volt éppen új évi üdvözlések írásával volt elfoglalva, mikor régi szív baja elfogta és

egy szó nélkül élettelenül fordult le a székről. Till, báró Liptay Iovrini uradalmában mint állatorvos volt alkalmazva.

Özv. Klimesch Józsefné Francziska Sajó-Kazánban, hol fia látogatása végett tartozkodott, 90 éves korában meghalt.

— **Esküvő a halálos ágyon.** Megható jelenet folyt le Joanovics Lázár tamburás primás lakásán tegnap előtt. A nagy beteg „Láza“ a kit büvös kis hangszere miatt mindenki annyira kedvelt, halálos ágyán kelt egybe szive választottjával, a kivel már régóta együtt élt. Augusztin Miklós városi főjegyző anyakönyvvezető végezte a polgári esketést megható beszédet intézve a halálra készülő „Lázá“-hoz.

— **Közgyűlés.** A helyi ipartestület ez évi közgyűlését f. é. február hó 7 én délután 2 órakor fogja megtartani az ipartestület háza nagytermében.

— **Az ingyenes szőlőveszűzősítés megszüntetése.** A földmívelésügyi kormány a szőlőrekonstrukció fejlesztése érdekében évek során át nemcsak rendkívül kedvezményes áru, de teljesen ingyenes szőlőveszűzővel, szőlőajtóványval is támogatta a bortermelő gazdaközöniséget, most azonban egyelőre az ingyenszőlőveszűző és szőlőajtóvány kiosztását, amely éveket igen tekintélyes összeggel terhelte meg a földmívelési tárczát, fölfüggesztette. A földmívelési miniszter gondoskodott, kedvezményes árban annál könnyebben férhessenek a szőlősgazdák az állam által beszerzett kiváló minőségű szőlőveszűzőhöz és szőlőajtóványhoz, amelyet a szőlőszeti és borászati felügyelők javaslatára a miniszterium a jövő hónapban fog szétosztani. A miniszternek ezt a rendelkezését csak helyeselnünk lehet, mert az ingyenes kiosztással csak a jobban pártfogottak részesültek kedvezményekben s mások, akikre talán jobban ráfért volna az ajándék, nem kaptak semmit. Azonfelül pedig egy kis takarékoskodás nagyon is ránk fér,

IRODALOM. SAJTO. MŰVÉSZET.

Gyermekek öröme. Egy -krajczár a „G y e r m e k U j s á g. Csecses képekkel, tarka-barka szép mesékkel van tele ez a szép, jó okos újság, melyet meg kell, hogy rendeljen minden szülő, ki igazán szereti gyermekét. Mutatvány ingyen.

Előfizetés postai küldéssel egész évre 2 korona. Pénz beküldendő a kiadóhivatalba. Budapest, VIII. k. József körút 60.

A „Válla közök Lapja“ és annak német kiadása a „Der Bauunternehmer und Lieferant“ című, Budapest Komor Marcell építész, Lakatos Lajos és Sós Izor szerkesztése alatt megjelenő szaklapok 1904. évi január elsejével a XXV. évfolyamra nyitnak előfizetést, melyre azzal hívjuk fel a vállalkozók, mérnökök, építésszek, építőmesterek, rajzolókat, szállítókat, gyárosokat, nagyiparosokat, munkavezetőket, szakmányosokat és bérlőket figyelmét, hogy e lapokban jeles szakcikkekkel kívül közölve lévén az országban felmerülő összes építkezésekre, szállításokra, béreletekre és adás vételekre vonatkozó árlejtések és árverések; a vasutépítési, vízszabályozási, valamint minden más téren előforduló vállalati hírek; a mérnöki és általában a technikai szakba vágó mindennemű tervpályázatok, — mindazok, kik a vállalkozás terén óhajtanak működni, e lapokban hasznos utmutatót találnak, valamint azok is, kik a jelzett szakokban állást vagy foglalkozást keresnek. — Előfizetési ár akár a magyar, akár a német kiadásra: egy évre 8 frt, fél évre 4 frt., negyed évre 2 frt. — Előfizetni lehet minden postahivatalnál, valamint nevezett lapok kiadóhivatalában Budapestben, IV. kerület, Só-utca 2. szám alatt.

Nyilttér*).

Ulrich főhadnagynak a cs. és kir. Hadik huszár ezredben.

Nagykikindán.

Ma éjszaka oly pimaszul viselkedett haszontalan ezimborajával Pauer főhadnaggyal egyetemben-velem szemben, engemet ez a piszkos viselkedés, mit ott is visszautasítottam — mint magyar embert — mélyen sért.

Sajnálom, hogy nem volt alkalmam felpofozni a két magyarellenes osztrák tisztet, miután uri társaságban voltam, de igazán örvendenék, ha kellő bátorságot találnék e rongy két ficzkóban, hogy velem kardját össze mérni bátorsága lenne!

De kétlem azt, hogy olyan haszontalan tisztcsékek, kiket a kávéházból seprével takarítanak ki — bátorsággal bírnának arra, hogy velem kardjukat kereszttezzék.

Na! Rajta!!!

Huszártisztecsékek!

Lássuk, hol a kurácsi!!

En vagyok olyan gavallér, mint a kendtek ezredese; aki pedig azt mondja, hogy: Nem, az gazember!!

Magyar pofonomat küldve, vagyok Nagyikindán 1904. január hó 7-én.

Lovag zolnai Zolnai Viktor.

Fenti levelem után készletre vagyok még az alattiakat előadni: Lázár cs. és kir. ezredes mai napon részemre egy átiratot kézbesített Dobay és Kovács kapitányok által. Ezen átiratban arról értesít, hogy Ulrich főhadnagy azért nem provokált, mert Formanek osztrák tiszt nem verekedett meg velem. Erre én azt felelem, hogy nem tehetek én arról, ha Formanek és társa gyáva és nem tartom gavallérosnak a Formanek köpenye alá bujni.

Ulrich főhadnagynak feltétlen kötelessége lett volna engem provokálni.

Lovag Zolnai.

*) Ebben a rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Szerkesztői üzenet.

Gy . . . P . . . -nak Helyben. Sajnáljuk, de panaszával forduljon a bírósághoz, a hol megbántásáért igazságos elégtételt fog kapni. — Beesületsértési ügyekben nem mi, hanem a bíróság az illetékes fórum.

Fogak szájpádlás nélkül, és a nélkül hogy a gyökerek eltávolítottatnának, 3 koronától. — Az általankészí tett és Párisban első díjat nyert fogsorokat mindenki azonnal megszokja, beszéd zavarokat nem okoz és kitűnően rágyelve.

Régi fogsorok átalakítottak. Vidékiek 12 óra alatt kielégítettek.

Groszmann J. fogtechnicai főnök, a párisi fogorosi akad. kiállításán a keresztlettel díszített aranyéremmel kitüntette. Fogad reggel 8-tól, este 8-ig.

Fogorvosi intézet: **Budapest, VII. Erzsébet körút 50. I. emelet.** (Royal szállóval szemben.) Foghuzás érzéstelenítve.

Tartos blombák! Szakorvosi rendelés d. e. 10-12, d. u. 5-7-ig. Vasárnap és ünnep napokon is.

Mérsékelt árak. Részlet fizetésre is.

Főszerkesztő és lap tulajdonos

Dr. KISS KÁROLY.

Felelős szerkesztő

HOFFMANN JÁNOS.

Kiadói-Nyomda, Nkikindán. Telefon. sz. 15.

Hirdetések.

Értesítés.

Mély gyászban tudatjuk, hogy intézetünk alapításától fogva vezérigazgatónk Nagys. **Eremitz Pál.** volt országgyűlési képviselő, a mai napon elhunyt. — Erdemdús emléket szívünkben megörökítettük!

A mai napon intézetünknel a gyász eset miatt a további vezetés tárgyában megtartott igazgatósági felügyelőbizottsági és választmányi együttes ülésen intézetünk ügyeinek vezetésével **Kastory János** urat, igazgatóságunk tagját, nagyikindai lakost, nagybirtokost bíztuk meg, ki a megbízatást elfogadván, a mai naptól fogva mint vezérigazgató áll intézetünk élén.

Reméljük, hogy üzletbarátaink megnyugvással veszik tudomásul intézkedéseinket és intézetünket a multban tapasztalt jóakarral jövőben is támogatni fogják.

Kelt Nagyikindán, 1094. évi január hó 5 én

Tisztelettel

Nagyikindai kerületi első takarékpénztár.

Egy régi jó háziszser,

melynek egy családban sem szabad hiányoznia, — az általánosan ismert mindenkor bevált

Hesz Ernő főle Eucalyptus, garantált tiszta, 12 év óta egyenesen Ausztráliából jövő termék. **Németország és Austria - Magyarországon** törvényileg védve.

Az 1 kor. 50 fill. olesó ár eredeti üvegenként, mely sok időre kitart, mindenkinek lehetővé teszi beszerzését az egészség visszaszerzése és betegség elkerülése végett.

Több mint 1500 dicsérő és elismerő levél érkezett ezimemre kéretlenül oly gyógyultaktól, kik.

Szaggatásokban, hát-, mell-, torokfájdalmakban, zsába, lélegzési zavarokban, nátha, fejfájás, a belső és nemes szervek megbetegedésében, régi sebekben. **börbetegségekben stb.** szenvedtek.

Senkis e mulasztás el a rendkívül fontos könyvet meghozatni, melyben az Eucalyptus-präparatumok és azon mikénti eredményes használata a fenn betegségnél, le van írva.

Az összes szenvedék érdekében a könyvet mindenhová **egészen ingyen** küldöm és benne meggyőződés kedvéért gyógyultaktól igen sok bizonyítványt gyomatam ki.

Klingenthal Szászországban

Hesz Ernő (Ernst Hesz)

Eucalyptus-Importeur.

Tessék a védjegyre jól vigyázni.

12-13 Nagyikindai raktár:

Rogátsy Kálmán

gyógyszertára a Szt.-Istvánhoz.

KIADÓI NYOMDA

NAGY-KIKINDAN, A JUNG-féle HAZBAN,

A ROMAI-KATHOLIKUS TEMPLOM ATELLENÉBEN

elvállal midennemü nyomdai munkálatokat

a legolcsóbb áron,

műveke, folyó- és röpiratokat,

mindenféle nyomtatványokat,

községi- és ügyvédi irodák számára.

ÁRJEYZÉKEK, ÉTLAPOK,

FALRAGASZOK, LEVÉLPAPIROK

és minden e szakmába vágó nyomtatványok a

legpontosabb és legizlésesebb

kivitelben szállittatnak.

Könyv-, zenemü, papirkereskedése.

Iskolai felszerelések nagy raktára.